

Te Reo Matatini

Te Pūrongo Aromatawai ā-Waho 2024

Te Marautanga o Aotearoa

Te Reo Matatini

Ngā Rā Aromatawai ā-waho

TAPā 1: 10 – 21 o Hune 2024

TAPā 2: 9 – 20 o Hepetema 2024

Kete Manarua: 30 o Oketopa 2024

Ngā Paerewa

32413 & 32415

Te Wāhanga 1: He Tirohanga Whānui

E rua ngā momo Aromatawai ā-waho o Te Reo Matatini, ko te Tūmahi Aromatawai Pātahi (TAPā) me te Kete Manarua. Ka mutu, e toru Ngā Rā Aromatawai ā-waho hei kōwhiringa mā te ākongā.

E āhei ana te ākongā ki te whai i te rā Aromatawai ā-waho kotahi rānei, i ngā rā Aromatawai ā-waho e rua rānei, waihoki ko ngā Rā Aromatawai ā-waho e toru rānei. Ka mutu kāore kau he taupā e aukati ana i te/ngā rā aromatawai ā-waho e hiahiatia ana e te ākongā.

Te Wāhanga 2: Ngā Paerewa me ngā Aromatawai ā-waho

Ko ngā Aromatawai ā-waho o ngā Paerewa e rua e whai ake nei mā ngā ākongā e rumakina ana ki te reo Māori. Ka uua rawa ki ngā ākongā kāore i te ako mā te reo Māori. Mātua whakarite ngā ākongā kia waia ai rātou ki ngā pūkenga Reo Matatini; pānui, whakarongo, tuhituhi me te kōrero.

32413 Te Reo Matatini - Te Reo Torohū (Pānui & Whakarongo)

E rua ngā wāhanga o te TAPā me te Kete Manarua, ko te Tūmahi Pānui me te Tūmahi Whakarongo.

TAPā – He āhua 60 meneti te roa o ia wāhanga o te Aromatawai ā-waho. Ka whakahaerehia e ngā Kaiako, e ngā Kaiwhakahaere rānei i te kura. Ka uru atu ngā ākongā ki te Aromatawai ā-waho ki reira whakaoti ai i taua rā tonu, i mua rāno i te 5.00 karaka o te ahiahi.

Ko ngā whakautu, he whirirau, he whakautu poto, he kōwhiri i te kupu e tika ana, he whakautu pātai rānei. Katoa ngā tūmahi aromatawai ā-waho e ārahi ana i te ākongā ki te eke i ngā Paearu Mahi o te Paerewa nei.

Kete Manarua – He kohikohinga taunakitanga ā te ākongā i te roanga ake o te tau, ā, ka ahu mai ngā taunakitanga i ngā kaupapa huhua nā te ākongā rānei, nā te kaiako rānei i whakatau hei mahi pānui, hei mahi whakarongo hoki mā te ākongā.

Ko ngā ākongā i whakawhiwhia ki te Paerewa nei:

- he whakaatu māramatanga ki te/ngā pātai;
- ka whakautua ngā pātai ki te reo Māori;
- he whakaatu māramatanga ki te horopaki mā te whiriwhiri i te whakautu e tika ana;
- he whakaatu i te āhua o tāna e mau ai i te ia o te kōrero mā te whakapuaki anō ki āna ake kupu;
- ka tautohu i ngā meka matua rānei, i ngā whakaaro matua rānei o te kaupapa;

Ko ngā ākongā KĀORE i whakawhiwhia ki te Paerewa nei:

- kāore i whakamahia ko ngā tuhinga reo Māori rānei, ko ngā oro whakarongo reo Māori rānei;
- ka whakautua ngā pātai ki te reo Pākeha;
- kāore e mārama ana ki te/ngā pātai;
- kāore i whakautu tika i te/ngā pātai, kāore rānei ngā whakautu e hāngai ana ki te kaupapa.

32415 Te Reo Matatini - Te Reo Whakaputa (Tuhituhi & Kōrero)

E rua ngā wāhanga o te TAPā me te Kete Manarua, ko te Tūmahi Tuhituhi me te Tūmahi Kōrero.

TAPā – He āhua 60 meneti te roa ia wāhanga o te Aromatawai ā-waho. Ka whakahaerehia e ngā Kaiako, e ngā Kaiwhakahaere rānei i te kura. Ka uru atu ngā ākongā ki te Aromatawai ā-waho ki reira whakaoti ai i taua rā tonu, i mua rāno i te 5.00 karaka o te ahiahi.

Ko ngā whakautu, he whiriwhiri kaupapa hei mahi tuhituhi, hei mahi kōrero hoki, Katoa ngā tūmahi aromatawai ā-waho e ārahi ana i te ākongā ki te eke i ngā Paearu Mahi o te Paerewa nei.

Kete Manarua – He kohikohinga taunakitanga ā te ākongā i te roanga ake o te tau, ā, ka ahu mai ngā taunakitanga i ngā kaupapa huhua nā te ākongā rānei, nā te kaiako rānei i whakatau hei mahi tuhituhi, hei mahi kōrero hoki mā te ākongā.

Ko ngā ākongā i whakawhiwhia ki te Paerewa nei:

- he whakaatu māramatanga ki te/ngā kaupapa nā te ākonga i tuhituhi rānei, i kōrero rānei;
- ka whakautua ngā pātai ki te reo Māori;
- he whakaatu i te whakawhanaketanga mai o ngā whakaaro;
- he pai te hanga me te whakaraupapatanga o ngā tuhituhi rānei, o ngā kōrero rānei;
- e mārama pū ana ki te ngako o te kaupapa i tuhia rānei, i kōrerohia rānei;
- i whakarākeihia āna tuhinga rānei, āna kōrero rānei ki ngā whakataukī e tika ana mō te kaupapa;
- he pai te whakahua o ngā kupu kōrero, kāore i tapepe te reo;
- he pakari te reo ā-tinana, te mita, te taki hoki o te reo kōrero.

Ko ngā ākonga KĀORE i whakawhiwhia ki te Paerewa nei:

- he tuhituhi rānei, he kōrero rānei i te reo Pākeha;
- kāore i eke te tuhinga ki te 150 – 200 ngā kupu;
- kāore i eke te kōrero ki te 1 – 2 meneti te roa;
- he mihimihi, he pepeha te nuinga o ngā tuhinga rānei, te nuinga o ngā kōrero rānei;
- he āhua ōrite ngā tuhinga rānei, ngā kōrero rānei a tētahi ākonga ki tētahi atu ākonga o te kura kotahi;
- e pānui ana te ākonga i āna tuhinga i a ia e kōrero ana;
- he hoihoi te rūma e kauwhautia ana e te ākonga;
- he puna kupu iti noa iho;
- he hapa kārawarawatanga;
- kāore te kiriata i whakaatuhia katoa te tinana o te ākonga.